

שיעור 12 ❓ שתי כסף בשבועת שומרים ❓ שיעור כללי

שתי כסף בשבועת שומרים

צוהר לדרכי הדין של ראשונים בשאלה שלא נדונה
בגמרא

א. פתיחה

הראשונים נחלקו בשאלה האם יש דין של שתי כסף בשבועת השומרים. שאלה זו לא נדונה במפורש בגמרא, ועל כן העיסוק בה פותח צוהר להבנת הגישות השונות של הראשונים להבנת הדין של שתי כסף וגם כיצד מגבשים עמדה בשאלה שלא נדונה.

ב. שתי כסף בשבועת שומרים ❓ דיוני הראשונים

1. ר"י מיגאש לט., ודוקא❓ דאמרי", ובר"י מיגאש מ. ד"ה אמר רב נחמן (מצורף).
 - מהם נימוקי הר"י מיגאש בקובעו ששתי כסף הינו רק בשמו"ב?
 - עם אילו קשיים הוא מתמודד, ומהם התירוצים שהוא מציע?
 - אילו אפיונים הוא מציע למחייבים של השבועות השונות?
 - להרחבה ❓ ביטוי נוסף להבנת הר"י מיגאש את אופי המחייב של שבועת שומרים בשיטת הר"י מיגאש המובאת על ידי רמב"ם הלכות שכירות פ"ב ה"ז (מצורף).
2. רמב"ם הלכות טוען ונטען פ"ג ה"ו (מצורף).
3. ראשוני פרובנס:
 - בעל המאור, יז: ברב אלפס, "וכן מה שכתב❓ שתי כסף" (מצורף).
 - כתוב שם לראב"ד, השגתו על דברי הרז"ה (מצורף). שימו לב להסבר שלו לדין של שתי כסף.
 - מהם מערכי השיקולים שלהם ומה מכריע את עמדתם?
4. ראשוני קטלוניה:

- חידושי הרמב"ן ד"ה ובשבועת שומרין איכא פלוגתא (מצורף).
- להרחבה [?] חידושי הרשב"א ד"ה ולענין שבועת השומרים (מצורף).

5. תנו את הדעת:

- לשיטות השונות של הראשונים, לנימוקים ולראיות של בעלי השיטות.
- האם הראשונים המאוחרים יותר מעלים מערכי ראיות ושיקולים שלא עלו לפניהם, או האם מדובר בשיקול דעת שונה באשר לראיות שכבר נדונו מתחילת הדין?
- האם יש כאן הבנות השונות בדין שתי כסף? להרחבה [?] רשימות שיעורי הגרי"ד, עמ' קנ ובהערה 7.

ג. להרחבה [?] שתי כסף בשבועת נשבעין ונוטלין

1. דברי הר"י מיגאש לט: (צויין להם לעיל).
2. רמב"ם הלכות טוען ונטען פ"ג הל' ו-ז ובהשגת הראב"ד.
3. רמב"ם הלכות שלוחין ושותפין פ"ט ה"ב.
4. רמב"ם הלכות שכירות פי"א ה"ט.
5. חידושי הרמב"ן לשבועות מ. (הכל מצורף).